

Gebruik tekst 7.

Stel dat de in tekst 7 geschetste situatie representatief is voor alle kinderen in Nederland.

- 2p 20 Beredeneer of Nederland in dat geval op basis van tekst 7 als een open of een gesloten samenleving kan worden beschouwd. Gebruik in je redenering:
- een kenmerk van de gekozen soort samenleving;
 - informatie uit tekst 7;
 - een omschrijving van het begrip sociale mobiliteit.

Gebruik regel 23 tot en met 58 van tekst 7.

In de familieboodschappen die de ouders hun kinderen meegeven, geven de ouders aan dat er zowel nature- als nurturefactoren zijn die het succes van hun kinderen beïnvloeden.

- 2p 21
- Geef uit regel 23 tot en met 58 van tekst 7 een naturefactor die volgens de ouders invloed heeft op het mogelijke succes van hun kinderen.
 - Geef uit regel 23 tot en met 58 van tekst 7 een nurturefactor die volgens de ouders invloed heeft op het mogelijke succes van hun kinderen.

Opgave 4 Nationaal Kiezersonderzoek

Bij deze opgave horen geen bronnen uit het bronnenboekje.

Inleiding

In 2016 verscheen van de hand van vier politicologen het boek *Rumoer: Nederlandse kiezers en politiek 1998-2012*. Voor het boek maakten de schrijvers gebruik van de gegevens uit verschillende Nationale Kiezersonderzoeken (NKO's), die plaatsvonden tussen 1998 en 2012. De schrijvers wilden onder andere weten in hoeverre kiezers bij twee opeenvolgende verkiezingen, in de periode 1998-2012, op dezelfde partij hebben gestemd. Ook wilden de onderzoekers weten op welke partij kiezers gingen stemmen als ze wisselden van partijvoorkeur.

Een van de schrijvers van het boek, Joop van Holsteyn, politicoloog aan de Universiteit Leiden, zegt in een interview met NRC Handelsblad: “(...) het vooroordeel dat kiezers anno nu maar wat doen, dat klopt niet. Kiezers houden er vaak, bewust of onbewust, een setje aan keuzes op na. Daar zitten partijen in die ongeveer dezelfde opvattingen hebben. GroenLinks, PvdA en de SP zitten vaak samen in zo’n keuzeset. En aan de rechterkant geldt dat voor de VVD, D66 en het CDA.”

De VVD en D66 kunnen gerekend worden tot de liberale stroming die over het algemeen voor beperkte overheidsbemoeienis in sociaaleconomische kwesties is. GroenLinks, de PvdA en de SP kunnen gerekend worden tot de sociaaldemocratische stroming, die een wat grotere rol voor de overheid in sociaaleconomische kwesties voorstaat.

- 2p 22
- Noem een gemeenschappelijk uitgangspunt van de VVD en D66 dat past bij hun opvatting over de rol van de overheid en dat kan verklaren dat de VVD en D66 voor kiezers samen in een keuzeset zitten.
 - Noem een gemeenschappelijk uitgangspunt van de PvdA en de SP dat past bij hun opvatting over de rol van de overheid en dat kan verklaren dat de PvdA en de SP voor kiezers samen in een keuzeset zitten.

Kiezers die wisselen van partijvoorkeur worden in veel mediaberichtgeving ook wel ‘zwevende kiezers’ genoemd. Deze kiezers worden soms ook wel ‘geëmancipeerde kiezers’ genoemd.

- 2p 23
- Beargumenteer dat, welk van de twee benamingen een journalist ook kiest (zwevende kiezers of geëmancipeerde kiezers), er in beide gevallen sprake zal zijn van ‘framing’. Gebruik in je argumentatie:
- een vergelijking tussen beide benamingen;
 - de omschrijving van het begrip framing.

In 2017 vond ook een Nationaal Kiezersonderzoek plaats. In dit onderzoek werd een aantal stellingen over bestuurlijke vernieuwing voorgelegd aan de respondenten.

Een van deze stellingen was: ‘De minister-president moet rechtstreeks door kiezers gekozen worden.’

- 1p 24
- Leg uit dat met het voorleggen van deze stelling de mate van steun voor democratisering onder de bevolking gemeten wordt. Gebruik in je uitleg de omschrijving van het kernconcept democratisering.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.